

Putování po lesních kapličkách Mariánské zahrady s Annou a Františkem Schlikovými

Obtížnost hledačky: snadná, v jednom místě orientačně náročná

Délka hledačky: asi 11,45 km; na poklidné projití budete potřebovat celý den

Kdy je vhodné hledačku procházet: hledačka je přístupná celoročně

Doporučené vybavení na cestu: tužka, papír, může se hodit dalekohled

Začátek hledačky: Dolní Lochov u Jičína, u obecního úřadu

Upozornění: Hledačka vede převážně po lesních cestách, ve třech pasážích mimo ně. Trasa není vhodná pro ty, kdo mají pohybové omezení. Stateční rodiče s kočárkem vhodným do terénu quest skoro jistě zvládnou.

Úvodem k příběhu kaplí

Byli dva lidé, urození, a velmi toužili po děťátku. Roky běžely a oni zůstávali sami. Modlili se k Bohu, prosili. Pečovali o krajinu, jejímiž byli pány; budovali zámky, hospodářství, kostely, kaple. Pohled, Pane, jak my tu s Tvým jménem v srdci a na rtech pracujeme; potěš nás ve své milosti a dopřej nám dědice! Byli pokorní, milovali Pannu Marii a sv. Františka z Assisi. Jejich nakládání s krajinou bylo něžně ženské; nedopouštěli se násilí, ale cesty a stavby budovali tam, kde jim to místo přirozeně umožnilo. Propojovali místa v krajině – snad že nechtěli zůstat sami, cítili potřebu vědět o sobě, dotýkat se všemi způsoby mezi sebou i s Bohem. Výsledkem jejich práce a pomoci věhlasných architektů je dnes již málo patrný komunikační systém v krajině – krajina a stavby v ní položené tak, aby byly vzájemně propojeny, vytvářely síť, obrazec, strukturu a ve svém důsledku jakýsi svět ve světě, skýtající pocit bezpečí, klidu, sounáležitosti, spolupatření; svět jako kolébku, která ale v jejich případě zůstala prázdná.

Jmenovali se František Josef a Anna Josefa, příjmením Schlikovi, a žili před 300 lety. On zemřel o třicet let dříve, ona pak pokračovala s nezměněným úsilím v jeho díle.

Ještě za jeho života byly v lesích Velišského hřbetu postaveny čtyři kaple. Co stavba, to prosba: Panno Marie, toužíme po dítěti. Anděli Strážce, dopřej nám děťátko a ochraňuj je! Otče, Synu i Duchu Svatý, smilujte se nad námi a dejte nám dědice. Svatá Anno, matko Mariina, ty víš, jak krásné je dát život; přimluv se za nás a naplň naši touhu.

Co stavba, to obětovaný šperk, láskou a vírou dotýkaný. Ony čtyři kaple jsou čtyři drahokamy, vybroušené do čtyř různých tvarů, aby ozdobily čtyři místa Františkovi a Anně milá.

Vydejme se na cestu, která je poutí, a naplňme její poslání: vystupme z tohoto světa a času, obraťme se do sebe, proměňme sami sebe, prožijme námahu i zážitek víry.

1. Dolní Lochov

Od obecního úřadu se vydejte po červené turistické značce směrem k rybníku Jílavci a Nejsvětější Trojici. Na lukách za obcí se orientujte podle drátů elektrického vedení, postupujte krátce od nimi a pak se obraťte na východ a vystupte na čedičový vrchol po vaší levé ruce.

2. Kaple sv. Anny

Kulatý vršek v lesa stínu
Ukřývá kapli tvaru kruhu
Ti, kterých duše žádá vzpruhu
Odbočí z cesty na pěšinu

Cestička kopec obtáčí jak mašle hlavu dívčinu,
jen kde je ta dívenka, nenarozená?
Tančíme v krajině cestou kopcem vzhůru,
otáčka, figura, vítr ve větvích nám hraje na cestu,
řepík a hrachor pod nohama,
tajemná hruštička a sličná lilie,
stříbřité kmeny habrů.

Na vrcholu kaple jak kulatý oblázek v dlani:
hladkost, oblost,
kroužek úst našpulených v údivu.

Svatá Anno, tys též na dítě dlouho čekala,
modlila se, plakala,
a hle: samodruhá matka Mariina,
samořetí babička Ježíšova:
jaké blaho a jaká bolest!

Rozhlédni se skrz kroužek;
ve dne či v noci
bez pomoci
uvidíš nebe, stromy, sám sebe
září hvězda
pták s stínem se sezdá

Kolovratský znak na kazatelně
(Anička bývala Krakovská z Kolovrat)
zde stávali se modlíce
hlasu kněžích naslouchali
k sobě se obraceli
ke svaté Anně
a k Bohu též
k Němu nejvíce

*Na cestu vrať se a sejdi k poledni
Vpravo pak dej se kol oáz odpočinku
Má-li břich hlad to zajdi na svačinku
Na dlouhou dobu to možnost poslední*

*Tam kde se větví cesty v lůně lesa
Rovná stoupá a levá dolů klesá
V kameni pramen za železnou branou
A nad ním kaple trochu cesty stranou*

3. Kaple Nejsvětější Trojice

Voda se sbírá v klíně,
léčivé prameny vytryskly
a nad nimi kaple:
Jean Baptiste Mathey ji navrhl
Filip Spannbrucker zbudoval.
Vše je tu trojí, pohled:
trojúhelník půdorysu,
tři modříny umocňují tvar,
lucerna na střeše,
kdysi tré oltářů uvnitř.

Nejsvětější Trojice:
Bůh, stvořitel světa,
Bůh Syn, Ježíš Kristus, vykupitel světa
a Duch svatý, posvětitel světa:
Trojjediní, mocí trojky silní.
Opřou se o sebe, sklenou pevný tvar,
nic je neporazí.
Tři děti, tři na radost i na starost...
příliš troufalá prosba?

Trojúhelným okem pohlédni na svět:
jak se ti jeví?
Jak se v něm jevíš sám sobě
v této či budoucí době?

Komu to povědět?
Třeba té ženě osamělé,
tvář omšelá časem,
však v očích s jasem...
trpělivost v kameni.

*Po žluté pokračuj, až kde se vpravo lomí
Ty půjdeš rovně cestou širokou
Kilometry čtyři
Pak vpravo v lese lomy*

*Doleva lesní cesta travou krytá
Balvan pod stromem nápovědu skýtá
Na druhé křižovatce lesních cest*

*Pěšinkou úzkou se mezi stromy deru
Sto kroků dolů a tam v zeleném šeru
Andělé strážní snad tě též budou vést*

4. Kaple Sv. Anděla Strážce

„On přikazuje svým andělům v úctě doprovázet nás
po všech našich cestách.“

Kdysi k ní vedly světlé cesty,
dnes skryta v bezcestí, v hloží;
šestiboký drahokam
broušen k slávě Boží.

Spočiň na kamenné lavici
a dej se vést jak chlapec na obraze:
důvěřivá dlaň, spolehnutí, klid.
Co více chceš mít?

Klíží se ti oči?
Nohy nevykročí?
Andělíčku, můj strážníčku,
opatruj mi mou dušičku...
Babička mi povídala,
na klíně mě kolíbala.
Pamatuješ?

Pohlédni šestibokým tvarem:
svět nejeví se být málem...
co všechno dostáváš darem?

*Navrat' se zpět k široké lesní cestě
A stoupej vzhůru k železné závoře
Doprava žlutou nohy budou nést tě
Ke kamenné kapli, jež stojí nahoře*

5. Loreta

Marie v Nazaretě žila v skalním bytě
K svatému místu pak kapli přistavěli
Aby za jinověrců nezašla na úbytě
V třináctém století přes moře pro ni jeli

Najdeš ji v Loretu v půli Itálie
Ochrannou střechu jí poskytuje chrám
Tak stojí v stínu ať žár je či lije
Kopie její se šířily i k nám

Ta zdejší na vrchu kopce stojí
Kamenná čistá zkrátka pohledná
Ukryté schody mezi stěnou dvojí
A plochá střecha jako rozhledna

Jste tu na správném místě,
(architekt Mathey praví),
však máte-li vidět jistě,
zvednu vás do výše ptačí:
pak porozumíte, oč tvůrci kráčí!

Se střechy rozhled do dále,
jak si František s Annou přáli:
Vokšice, Jičíněves, Ostružno, Anděl Strážce.
Svírá tě strach, úzkost? Obrat' se k Boží Matce!

Pohlédni na svět půdorysem kaple;
co vidíš?

Lom jizva krutá ukousla si z vrchu
Tlama kapli jakby pozřít chtěla
Jak a čím nakrmit tu nenasytnou mrchu
By další pokolení Loretu tu měla

6. Veliš

Třista let zpátky a přesto jako dneska
Před Švédy obstál však z vůle císařpána
Největší z hradů co měla země česká
Zbyla jen troska na kámen rozebrána

František znal hrad jako nedospělý
Mizel mu z očí v době, kterou žil
Pozděj i s kopcem se divné věci děly
To rostlý kámen člověk vytěžil

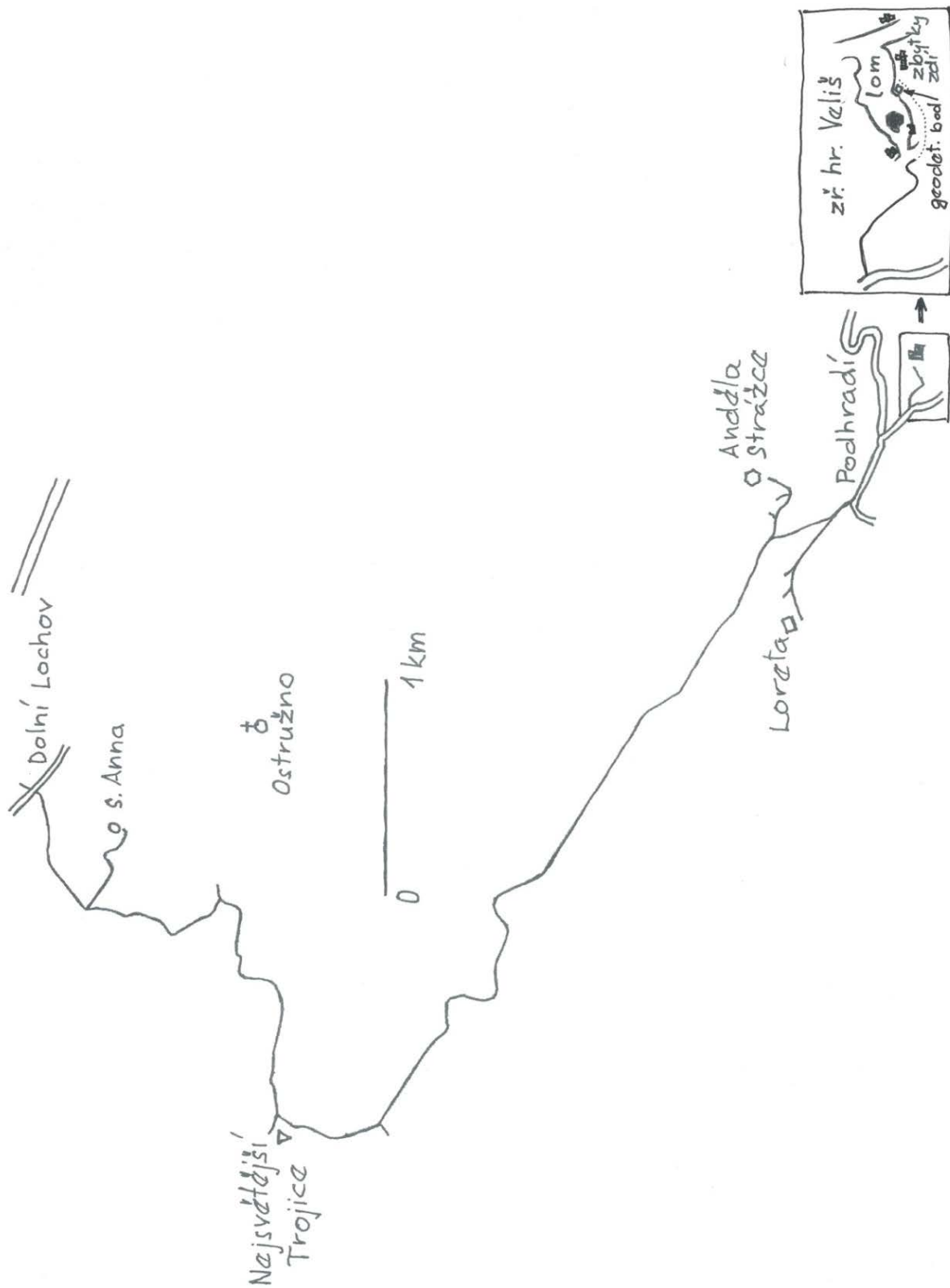
Zbyl kužel sopky jinak skoro nic
Spečený popel kameny a struska
Po pevné žíle zbyla průrva úzká
Rozbita na štěrk na stavbu železnic

Na vrchu úzkém pylon z cihel je tu
Hora sic malá však v dobré poloze
Sloužila k měření císařským geodetům
A jako prst teď ční tu k obloze
Toužíš vystoupit vzhůru,
rozpřáhnout křídla nad krajem?
Při sobě nás stále drží zem.
Vstup pěšinkou mezi keři,
ukryj se v stínu, staň se jím,
nech chlad padnout ve svůj klín.
Snad v zimě kloužeš po sněhu,
snad s jarem pod větví hlohu?

Čeká tě poslední pohled vzhůru...
Zapomeň na čistý tvar krystalu,
vyšli svůj pohled roklí k nebi...
Vidíš?

Snad podobně František a Anna oblohu vidávali.

Při vstupu do pekla
U rohu levé skály
Poklad se zjeví
Tomu
Kdo po zemi se válí

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí.

Hledačku vytvořili na jaře 2015 Blažena Hušková a Honza Had Mertlík s pomocí přátel Mariánské zahrady. O hledačku se stará Sdružení Český ráj ve spolupráci s partnery. Questing vyvinula nezisková organizace Vital Communities of the Upper Valley ve Vermontu, USA v roce 1995 a je nositelem příslušné ochranné známky.

Tento quest (hledačka) vznikl v rámci projektu "Rozvoj turistiky v Mariánské a Valdštejnově zahradě", který realizovalo Sdružení Český ráj ve spolupráci s městem Jičín a Svazkem obcí Mariánská zahrada. Projekt byl spolufinancován z Programu rozvoje venkova prostřednictvím místní akční skupiny Otevřené zahrady Jičínka z. s.